

Siết chặt quản lý, ngăn chặn buôn lậu và hàng giả trong bối cảnh thương mại điện tử bùng nổ

14:31 30/09/2025

Văn phòng Thường trực Ban Chỉ đạo (BCĐ) 389 Quốc gia vừa có buổi làm việc với BCĐ 389 Bộ Công Thương nhằm đánh giá tình hình, kết quả triển khai các Chỉ thị và Công điện của Thủ tướng Chính phủ về công tác chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả trong bối cảnh mới.

Quang cảnh buổi làm việc

Theo báo cáo, 9 tháng năm 2025, tình hình buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả tiếp tục diễn biến phức tạp trên cả nước. Các đối tượng lợi dụng đường biên giới đất liền, cửa khẩu, đường biển, đường hàng không để vận chuyển hàng cấm, hàng lậu. Các mặt hàng vi phạm chủ yếu gồm: xăng dầu, vàng, rượu, bia, thuốc lá, đường cát, mỹ phẩm, thực phẩm chức năng, hàng may mặc, điện tử, đồ gia dụng...

Đáng chú ý, sự bùng nổ của thương mại điện tử kéo theo tình trạng kinh doanh hàng giả, hàng nhái, vi phạm quyền sở hữu trí tuệ trên môi trường số với quy

mô ngày càng lớn, phương thức tinh vi, gây thiệt hại cho doanh nghiệp và tiềm ẩn nhiều rủi ro cho người tiêu dùng.

Trong 9 tháng, lực lượng Quản lý thị trường và các đơn vị chức năng thuộc Bộ Công Thương đã phát hiện, xử lý 15.544 vụ vi phạm, thu nộp ngân sách nhà nước gần 216 tỷ đồng; trong đó xử phạt hành chính hơn 191 tỷ đồng, trị giá hàng hóa vi phạm gần 211 tỷ đồng. Đặc biệt, có 133 vụ việc có dấu hiệu tội phạm đã được chuyển cơ quan điều tra xử lý.

Trong đợt cao điểm từ 15/5 đến 15/6/2025, hàng loạt vụ việc lớn đã bị triệt phá: thu giữ hàng nghìn sản phẩm giả mạo thương hiệu nổi tiếng tại Trung tâm thương mại Saigon Square (TP. Hồ Chí Minh); tạm giữ hơn 500 sản phẩm thời trang giả tại Đà Nẵng; phát hiện cơ sở sản xuất tất chân giả mạo xuất xứ tại Hà Nội... Trên môi trường thương mại điện tử, lực lượng chức năng đã xử lý 4.052 vụ, phạt gần 63 tỷ đồng, gỡ bỏ 44.446 sản phẩm, chặn 12.414 gian hàng có dấu hiệu vi phạm.

Cục trưởng Cục Quản lý và Phát triển thị trường trong nước Trần Hữu Linh phát biểu

Tại buổi làm việc, Cục trưởng Cục Quản lý và Phát triển thị trường trong nước Trần Hữu Linh cho biết, mặc dù số vụ xử lý vi phạm vẫn ở mức cao, song số cuộc kiểm tra đã giảm 40% so với cùng kỳ năm trước. Nguyên nhân chủ yếu do

thay đổi tổ chức bộ máy, nhiều đơn vị chưa ban hành chức năng, nhiệm vụ cụ thể, khiến hoạt động kiểm tra bị đình trệ.

Cục trưởng Trần Hữu Linh cũng chỉ ra tình trạng chồng chéo trong quản lý: có mặt hàng sữa, dầu ăn thuộc Bộ Công Thương, nhưng cũng có loại thuộc Bộ Y tế. Một số sản phẩm thuộc diện doanh nghiệp tự công bố chất lượng nhưng thông tin chưa được công khai, tạo kẽ hở cho gian lận. Ông Linh kiến nghị cần quy định rõ ràng trách nhiệm từng bộ, ngành trong chống gian lận thương mại và hàng giả, đặc biệt với mặt hàng liên quan an toàn thực phẩm.

Ngoài ra, thực tiễn xử lý hàng giả hiện nay bộc lộ hạn chế: cơ sở pháp lý chưa đầy đủ, thẩm quyền phân định chưa rõ ràng, bộ máy thường xuyên thay đổi. Vi phạm chủ yếu không chỉ ở bao bì, nhãn mác mà ngày càng tinh vi hơn, giả mạo cả xuất xứ, tiêu chuẩn, công dụng.

Trong bối cảnh thương mại điện tử phát triển mạnh, năm 2025 cũng là năm cuối triển khai Đề án chống hàng giả và bảo vệ người tiêu dùng trên môi trường số. Bộ Công Thương đang xây dựng kế hoạch giai đoạn tiếp theo, trọng tâm là:

Hoàn thiện khung pháp luật, xây dựng Luật Thương mại điện tử với quy định mới như yêu cầu định danh người bán.

Ban hành hai thông tư về truy xuất nguồn gốc hàng hóa, dự kiến có hiệu lực từ đầu năm 2026.

Ứng dụng mạnh mẽ khoa học - công nghệ, số hóa quy trình kiểm tra, xây dựng cơ sở dữ liệu chuyên ngành.

Từ thực tiễn, ông Trần Hữu Linh kiến nghị BCD 389 Quốc gia sớm báo cáo làm rõ thẩm quyền trong công tác chống buôn lậu, gian lận thương mại, hàng giả; đồng thời yêu cầu UBND các tỉnh, thành phố kiện toàn BCD 389 cấp cơ sở để tăng hiệu quả phối hợp.

Phó Chánh Văn phòng Thường trực BCD 389 Quốc gia Trần Đức Đông phát biểu

Phát biểu kết luận, Phó Chánh Văn phòng Thường trực BCD 389 Quốc gia Trần Đức Đông ghi nhận nỗ lực của BCD 389 Bộ Công Thương, đồng thời nhấn mạnh: công tác chống buôn lậu, gian lận thương mại, hàng giả cần triển khai đồng bộ các giải pháp phòng ngừa, tăng cường hoàn thiện thể chế, rà soát chức năng và phân cấp nhiệm vụ rõ ràng.

Ông Trần Đức Đông yêu cầu các đơn vị tiếp tục chủ động nắm bắt tình hình, phát hiện sơ hở, khoảng trống pháp lý để kiến nghị giải pháp kịp thời. Cùng với đó, cần chú trọng truyền thông, nâng cao ý thức người tiêu dùng, phát huy vai trò cộng đồng trong việc phát hiện, tố giác hành vi buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả.

Nguyễn Kiên